

ΕΝΩΣΗ
ΔΙΚΑΣΤΩΝ & ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ
ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΤΙΡΙΟ 6 –ΓΡΑΦΕΙΟ 210
ΤΗΛ: 213 2156114 - FAX 210 88 41 529
Τ.Κ. 101. 71
e- mail: endikeys@otenet.gr

Αθήνα, 1-6-2021
Αρ. Πρωτ.:182

Ομόφωνο Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστών.
Καταδίκη της πρακτικής αποκλεισμού των Δικαστικών Ενώσεων
από το Υπουργείο Δικαιοσύνης

Την περασμένη Παρασκευή (28 Μαΐου 2021) συγκλήθηκε η ετήσια Γενική Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστών (EAJ) στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι από 33 ευρωπαϊκές χώρες. Συζητήθηκαν ουσιώδη προβλήματα ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης. Ένα από τα κορυφαία θέματα της ημερήσιας διάταξης αφορούσε την κατάσταση στην Ελλάδα όπως διαμορφώθηκε μετά την στρατηγική επιλογή του Υπουργείου Δικαιοσύνης να αποκλείσει τις Δικαστικές Ενώσεις από όλες τις Επιτροπές που αφορούν τη Δικαιοσύνη και τους Δικαστικούς Λειτουργούς. Η Ένωσή μας εκπροσωπήθηκε στην EAJ από την Α' Αντιπρόεδρο κ. Αικατερίνη Ντόκα και το μέλος της Επιτροπής Διεθνών Σχέσεων κ. Γεώργιο Κασίμη. Παραθέσαμε αναλυτικά συγκεκριμένα στοιχεία που αποδεικνύουν βάσιμα τους ισχυρισμούς μας. Οι Ευρωπαίοι Δικαστές θεωρούν απειλή για την Δικαστική Ανεξαρτησία και το Κράτος Δικαίου την πολιτική που ακολουθεί στο συγκεκριμένο ζήτημα ο Υπουργός Δικαιοσύνης και καλούν την Ελληνική Κυβέρνηση σε συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις της.

Το Ψήφισμα που υιοθέτησε η Ευρωπαϊκή Ένωση Δικαστών ήταν ομόφωνο και δικαιώνει απόλυτα τις θέσεις της Ένωσής μας. Καλείται πλέον ο Πρωθυπουργός της Χώρας, στον οποίο κοινοποιούμε το Ψήφισμα, να προβεί σε κάθε ενέργεια που θα επαναφέρει το Υπουργείο Δικαιοσύνης στις βασικές Αρχές του Κράτους Δικαίου ώστε να αποφύγουμε και στο μέλλον την διεθνή καταδίκη της Χώρας.

Το Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστών είναι το ακόλουθο:

«Το Κράτος Δικαίου είναι θεμελιώδης ιδρυτική αρχή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (άρθρο 2 της Συνθήκης). Επομένως, όταν προωθούνται νομοθετικές μεταβολές που αφορούν ουσιώδη ζητήματα της κατάστασης των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών – όπως η προαγωγή, η αξιολόγηση και ο πειθαρχικός έλεγχος -, θεωρούμε ότι αποτελεί νομική υποχρέωση κάθε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης να συμπεριλάβει επισήμως τις δικαστικές ενώσεις στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία. Η μη συμμόρφωση ενός κράτους μέλους με αυτές τις βασικές αρχές είναι δυνατό να θεωρηθεί ως παραβίαση της αρχής του Κράτους Δικαίου. Πόσο μάλλον όταν οι νομοθετικές μεταβολές, που αφορούν την προαγωγή και αξιολόγηση των δικαστικών λειτουργών και ιδίως τον πειθαρχικό τους έλεγχο, δύνανται να αποτελέσουν απειλή για τη δικαστική ανεξαρτησία.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση Δικαστών, ζητεί από την Ελληνική Κυβέρνηση να διασφαλίσει αποτελεσματικά και άμεσα ότι οι Ενώσεις Δικαστών και Εισαγγελέων στην Ελλάδα θα συμμετέχουν χωρίς εξαιρέσεις σε κάθε νομοπαρασκευαστική διαδικασία που λαμβάνει χώρα ενόψει νομοθετικών μεταβολών που αφορούν το δικαστικό σώμα και ειδικά την επαγγελματική κατάσταση των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Χριστόφορος Σεβαστίδης

Εφέτης

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Παντελής Μποροδής

Πρωτοδίκης

Έκθεση – Αναφορά Πεπραγμένων κατά την Συνάντηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστών

Αθήνα, 28 Μαΐου 2021

Τόπος και χρόνος: Διαδικτυακά (zoom), 28 Μαΐου 2021

Εκπρόσωποι της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων:

Αικατερίνη Ντόκα, Εφέτης, Α΄ Αντιπρόεδρος και

Γεώργιος Κασίμης, Πρόεδρος Πρωτοδικών

Οι εργασίες της ετήσιας συνόδου της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστών έλαβαν χώρα διαδικτυακά την Παρασκευή 28 Μαΐου 2021. Στις εργασίες της συνόδου συμμετείχαν δικαστικοί λειτουργοί από 33 κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστών, σε σύνολο 44 κρατών¹. Η Ελλάδα συμμετείχε δια των ανωτέρω δικαστικών λειτουργών.

Εναρξη των εργασιών της συνέλευσης: Κατά την πρώτη ημέρα των εργασιών, πέραν των εθιμοτυπικών χαιρετισμών εκ μέρους του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστών, Ζοζέ Ιγκρέχα Μάτος, του Προέδρου της Διεθνούς Ένωσης Δικαστών Τόνυ Παγκόνε και του Γενικού Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης Τζιάκομο Ομπέρτο, έλαβε χώρα συζήτηση σχετικά με το ζήτημα της ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών στην Ευρώπη. Ειδικότερα, επί του ζητήματος αυτού σε συνδυασμό με τον σεβασμό της αρχής της νομιμότητας (rule of law) ανέπτυξε τις θέσεις του ENCJ2 ο πρόεδρος του Φιλίππο Ντονάτι. Σε συμπέρασμα αυτής της παρουσίασης, ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δήλωσε ότι σήμερα οι δικαστές δεν είναι μόνοι τους και ότι υπάρχουν οι κατάλληλοι διεθνείς και υπερεθνικοί θεσμοί για την παρουσίαση των εθνικών ζητημάτων σε διεθνές επίπεδο, ώστε να ασκούνται πιο αποτελεσματικές πιέσεις.

Συνέχιση των εργασιών της συνέλευσης: Αναπτύχθηκαν οι μέχρι σήμερα δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστών αφενός όσον αφορά τις ενέργειες στους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς σχετικά με τα ζητήματα της Πολωνίας και αφετέρου όσον αφορά τη στήριξη των απολυθέντων Τούρκων δικαστών. Μετά δόθηκε λόγος στους εκπροσώπους των χωρών αρχικά της Πολωνίας και ακολούθως της Κροατίας, της Ελλάδας, της Σλοβακίας και τέλος της Ισπανίας.

Σε ό,τι αφορά τη χώρα μας, παρουσιάστηκε το ζήτημα που έχει προκύψει με τη στάση του Υπουργείου Δικαιοσύνης να αποκλείει τις δικαστικές ενώσεις από τις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές επί κρίσιμων νομοθετημάτων που αφορούν τη δικαιοσύνη και την επαγγελματική κατάστασή των δικαστικών και εισαγγελικών

λειτουργιών. Έγινε αναφορά στο γεγονός πως οι δικαστικές ενώσεις δεν κλήθηκαν να συμμετάσχουν στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές που συστάθηκαν για την τροποποίηση του νόμου που διέπει τη λειτουργία της Σχολής Δικαστών και για την τροποποίηση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, αλλά ούτε στις συσκέψεις που συγκάλεσε ο Υπουργός Δικαιοσύνης για τη λειτουργία των Δικαστηρίων κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Κυρίως όμως τέθηκε το ζήτημα της μη σύστασης νομοπαρασκευαστικής επιτροπής και της μη έγκαιρης ενημέρωσης των δικαστικών ενώσεων αναφορικά με τις τροποποιήσεις που το Υπουργείο Δικαιοσύνης σκοπεύει να επιφέρει στον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ΚΟΔΚΔΛ).

Ειδικότερα, έγινε αναφορά στις δηλώσεις του αντιπροέδρου της κυβέρνησης κ. Πικραμένου σχετικά με τις αλλαγές που σχεδιάζονται όσον αφορά την αξιολόγηση των δικαστών, τον πειθαρχικό έλεγχο και τις προαγωγές τους. Τέθηκε το ζήτημα της υπαναχώρησης του Υπουργού Δικαιοσύνης από την αρχική απόφασή του να αναθέσει την τροποποίηση των διατάξεων του ΚΟΔΚΔΛ σε νομοπαρασκευαστική επιτροπή, η οποία τελικά ποτέ δεν συστάθηκε. Έγινε μνεία στην απάντηση του Υπουργού Δικαιοσύνης σε κοινοβουλευτική ερώτηση στη Βουλή, κατά την οποία ισχυρίστηκε ότι δεν είναι απαραίτητη η σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για τον ΚΟΔΚΔΛ, διότι αφενός υπάρχει ήδη το πόρισμα της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής που είχε συσταθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση και αφετέρου στο Υπουργείο υπηρετούν με απόσπαση δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι ενημερώνουν τον Υπουργό και τις λοιπές υπηρεσίες για τις απόψεις των δικαστών. Ωστόσο επισημάνθηκε πως αν ο Υπουργός δεν ήθελε να αποστεί ουσιωδώς από το σχέδιο που είχε συντάξει η προηγούμενη νομοπαρασκευαστική επιτροπή, θα είχε ήδη εισάγει το πόρισμα αυτής στη Βουλή προς ψήφιση. Το γεγονός δε αυτό, σε συνδυασμό με τις σχετικές δηλώσεις του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, καταδεικνύει το σχεδιασμό για νομοθέτηση σημαντικών μεταβολών στο καθεστώς των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργιών. Κατέστη επίσης σαφές ότι, οι δικαστές που υπηρετούν με απόσπαση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, χωρίς να αμφισβητείται η άρτια επιστημονική κατάρτισή τους, δεν εκπροσωπούν θεσμικά τους δικαστές και εισαγγελείς.

Στη συνέχεια εκτέθηκαν οι ενέργειες στις οποίες προέβη η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων με την ενημέρωση των αρχηγών των κομμάτων της αντιπολίτευσης, οι οποίοι καταδίκασαν τη στάση του Υπουργού Δικαιοσύνης να απαξιώνει το ρόλο

των δικαστικών ενώσεων, καθώς και στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε με την Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Επισημάνθηκε πως παρόλο που, σύμφωνα με σχετική δήλωση του Υπουργού Δικαιοσύνης στη Βουλή, ο νέος ΚΟΔΚΔΛ αναμένεται να εισαχθεί προς ψήφιση στα τέλη Ιουνίου, οι δικαστικές ενώσεις δεν έχουν μέχρι τώρα ενημερωθεί σχετικά με τις αλλαγές που το Υπουργείο σκοπεύει να επιφέρει στο νομοθέτημα που διέπει το επαγγελματικό καθεστώς των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, την αξιολόγηση, την πειθαρχική διαδικασία, την εξέλιξη, τη διοίκηση των δικαστηρίων και εν τέλει εγγυάται τη δικαστική ανεξαρτησία. Οι Έλληνες αντιπρόσωποι της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων ευχαριστήσαμε την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον Πρόεδρό της προσωπικά για την επιστολή που απεστάλη στον Υπουργό Δικαιοσύνης τον Μάρτιο 2021, σημειώνοντας τη σημασία της στο πλαίσιο της προστασίας του κράτους δικαίου.

Τέλος, ζητήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση Δικαστών να υιοθετηθεί ψήφισμα που να καταδικάζει τη συμπεριφορά αυτή και να ζητεί από το Υπουργείο να σεβαστεί την αρχή του κράτους δικαίου και της διάκρισης των εξουσιών, που επιτάσσει την ουσιαστική συμμετοχή των δικαστικών ενώσεων σε κάθε νομοπαρασκευαστική διαδικασία που λαμβάνει χώρα ενόψει νομοθετικών μεταβολών που αφορούν το δικαστικό σώμα και ειδικά την επαγγελματική κατάσταση των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών.

Ακολουθεί το Ψήφισμα.

Τέλος των εργασιών της συνέλευσης: Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστών παρουσίασε τις προετοιμασίες για τη Γενική Συνέλευση της Διεθνούς Ένωσης Δικαστών που θα γίνει διαδικτυακά τον μήνα Σεπτέμβριο 2021, οπότε και θα λάβουν χώρα και οι αρχαιρεσίες για τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστών και της Διεθνούς Ένωσης Δικαστών. Οι υποψήφιοι παρουσίασαν τις υποψηφιότητές τους.

Παρουσιάστηκε το ζήτημα της στήριξης των Τούρκων δικαστών που διώκονται από το καθεστώς Ερντογάν, διότι οι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δικαστών δεν επαρκούν. Η Ελλάδα, η Αυστρία και η Γαλλία ανακοίνωσαν ότι θα συμβάλλουν στην στήριξη των τούρκων συναδέλφων τους.

Συζητήθηκε το ζήτημα των μελλοντικών συνελεύσεων που θα γίνουν με τη φυσική παρουσία των δικαστών, εφόσον αρθούν οι περιορισμοί λόγω του κορονοϊού.

Η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, η οποία είχε αναλάβει την οργάνωση της συνάντησης για το έτος 2021, που θα συνέπιπτε με τους εορτασμούς των 200 ετών από την ελληνική επανάσταση, επιβεβαίωσε ότι μπορεί να οργανώσει τη συνάντηση το έτος 2023.

Το κείμενο του ψηφίσματος θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Διεθνούς Ένωσης Δικαστών (<https://www.iaj-uim.org/news>).

1 Armenia, Austria, Azerbaijan, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Israel, Italy, Latvia, Liechtenstein, Luxembourg, Malta, Rep of N Macedonia, Norway, Netherlands, Portugal, Romania, Serbia, Slovak, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, United Kingdom

2 Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικαστικών Συμβουλίων (European Network of Councils for the Judiciary- ENCJ <https://www.encj.eu>)